

**STAN BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU ŻNIŃSKIEGO
W 2022 ROKU**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Żninie**

Tadeusz Kosiara

Żnin, dnia 30.03.2023 r.

Spis treści

I.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.	3
II.	Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę oraz jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	8
III.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	10
IV.	Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej.	12
V.	Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą	13
VI.	Warunki sanitarno-higieniczne w środowisku pracy	14
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych	16
VIII.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	16
IX.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	23
X.	Podsumowanie i wnioski	26

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

Sytuacja epidemiologiczna

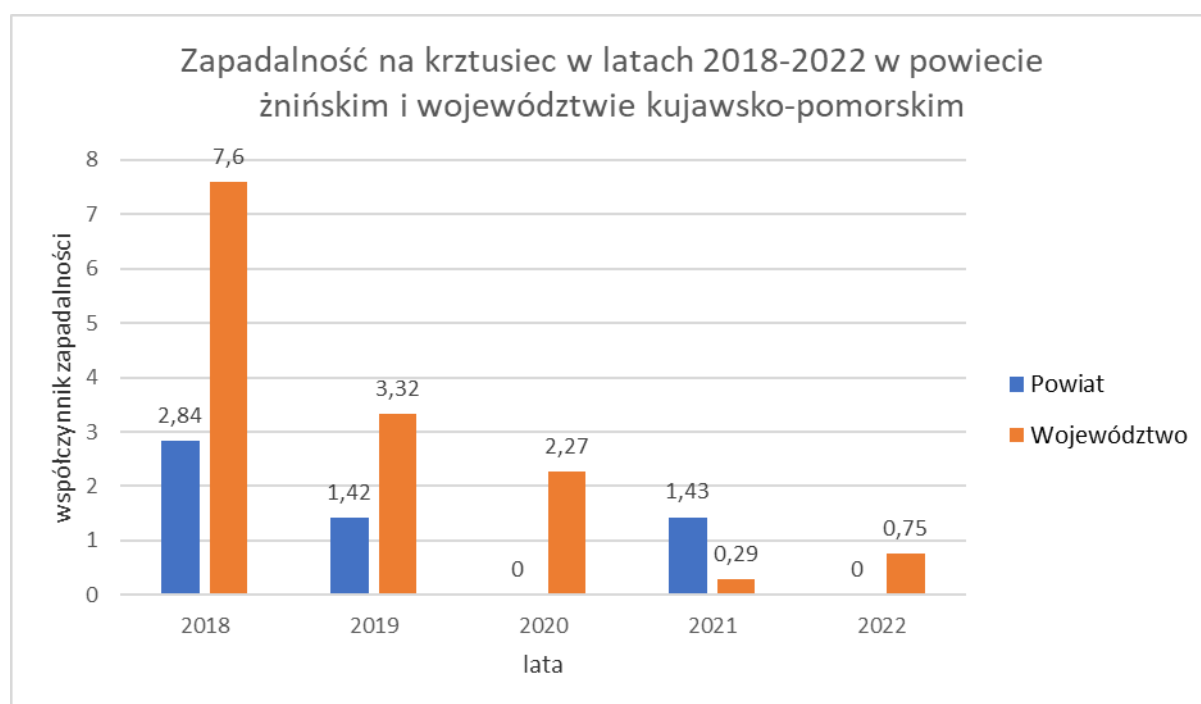
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie żnińskim w 2022 r. została opracowana na podstawie 5041 zgłoszeń chorób zakaźnych nadesłanych przez placówki medyczne, w tym 4911 zakażeń SARS-CoV-2.

Laboratoria medyczne przesłały 466 zgłoszeń dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, a wśród nich: SARS-CoV-2 (10,1%) Rotawirusy (18,9%), Norowirusy (3,6%), Adenowirusy (6,22%), wirusy zapalenia wątroby B (10,5%) i C (5,5%), Clostridioides difficile (23,2%), Klebsiella pneumoniae (3,2%), Salmonella - odzwierzęce typy serologiczne (2,4%), RSV (0,64%), Borrelia burgdorferi (2,4%). Poza tym zgłoszono: Wirus zapalenia wątroby typu A, Campylobacter, Cysty Giardia intestinalis, HIV, Mycobacterium tuberculosis, Chlamydie, Pseudomonas aeruginosa, Treponema pallidum, E.Coli, Clostridium perfringens, Streptococcus pneumoniae, Streptococcus pyogenes, Listeria monocytogenes.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych wieku dziecięcego objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych w 2022 r. kształtowała się podobnie jak w latach poprzednich. Kolejny rok nie rejestrowano wśród dzieci zachorowań na błonicę, polio, odrę, WZW B, różyczkę, krztusiec oraz zakażeń wywołanych przez Hib, co było następstwem powstałej odporności zbiorowiskowej wytworzonej w wyniku realizowanych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży.

W ramach prowadzonego monitoringu nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci w wieku 0-14 lat, w 2022 r. nie nadzorowano żadnego przypadku.

W roku 2022, podobnie jak w roku 2020, nie odnotowano zachorowań na krztusiec, co sprawia, że zapadalność jest niższa od wojewódzkiej o 0,75.

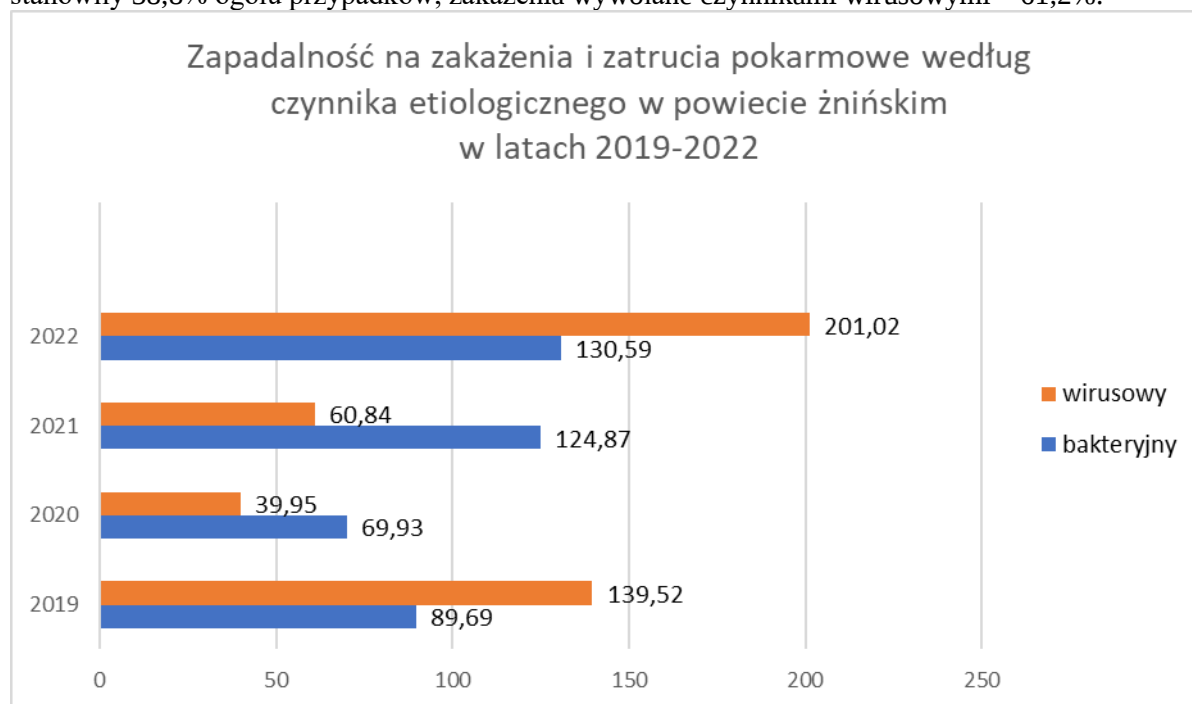
Wśród dzieci i młodzieży utrzymuje się tendencja braku zapadalności na krztusiec, co świadczyć może o wzroście odporności tych grup populacji i skuteczności szczepień, po wprowadzeniu dawek przypominających w 6 i 14 roku życia.

W roku sprawozdawczym 2022 zaobserwowano w powiecie żnińskim wzrost zapadalności na ospę wietrzną, chorobę zakaźną wieku dziecięcego, której można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne zalecane. Zapadalność jest zbliżona do roku 2020, co pokazuje, że prawdopodobnie izolacja i kwarantanna dzieci w czasie pandemii w roku 2021 wpłynęła na tak znaczne obniżenie zapadalności na ospę w tym czasie. W skali województwa zapadalność na ospę wietrzną w stosunku do 2021 r. również wykazuje tendencję wzrostową i jest zbliżona do poziomu w 2019 roku. Zapadalność wojewódzka była też o 150,49 wyższa od powiatowej.

W roku 2022 obserwuje się pogorszenie sytuacji epidemiologicznej zatruc i zakażeń pokarmowych wywołanych czynnikami biologicznymi. Nastąpił wzrost zapadalności przypadków o etiologii wirusowej. Natomiast w grupie czynników bakteryjnych znaczny wzrost zachorowań był wywołany przez *Clostridioides difficile*, a spadek zachorowań w grupie zatruc pokarmowych *Salmonelozowych*.

Powiatowa zapadalność na zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane czynnikami biologicznymi była o 86,14 wyższa od wojewódzkiej.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane czynnikami bakteryjnymi w powiecie żnińskim w 2022 r. stanowiły 38,8% ogółu przypadków, zakażenia wywołane czynnikami wirusowymi – 61,2%.

W stosunku do roku ubiegłego, w 2022 r. żnińska zapadalność na zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane czynnikami bakteryjnymi utrzymała się na zbliżonym poziomie i była o 36,98 wyższa od wojewódzkiej. Nieco inaczej niż w roku ubiegłym odpowiedzialne za zachorowania okazały się głównie *Clostridioides difficile* (93,2%) oraz bakterie *Salmonella* (4,5%) i *E. coli* (2,2%).

W przeciwieństwie do lat ubiegłych zarejestrowano w 2022 r. pojedyncze zachorowania wywołane przez *E. coli* biegunkotwórczą i enterokrwotoczną. W obu przypadkach leczenie odbywało się w warunkach hospitalizacji.

W roku sprawozdawczym nie nadzorowano nosicieli duru brzuszego, durów rzekomych i czerwoni bakteryjnej. Nie odnotowano również zakażeń pozajelitowych wywołanych czynnikiem bakteryjnym *Salmonella*.

Rok 2022 był rokiem, w którym zaobserwowano dalszy wzrost zapadalności o 140,18 na wirusowe zakażenia jelitowe ogółem.

Wszystkie przypadki zakażeń rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i potwierdzono badaniami laboratoryjnymi.

W roku sprawozdawczym wśród stwierdzonych wirusów dominowały Rotawirusy – 62,77%. Norowirusy stanowiły czynnik etiologiczny w 10,22% ogółu potwierdzonych zachorowań, Adenowirusy – 25,55%.

Również w kategorii biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem w roku sprawozdawczym zaobserwowano wzrost o 43,64 żnińskiej zapadalności w stosunku do roku ubiegłego. W populacji dzieci do lat 2 zapadalność wzrosła o 393,7 i była niższa od wojewódzkiej o 271,62. Udział biegunek wśród dzieci 0-2 lata stanowił 12,69% ogółu zachorowań.

Spośród chorób szerzących się drogą naruszenia ciągłości tkanek w 2022 r. rejestrowano zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C.

W roku sprawozdawczym odnotowano pogorszenie sytuacji epidemiologicznej wirusowego zapalenia wątroby szerzącego się drogą naruszenia ciągłości tkanek. Żniński współczynnik zapadalności na WZW wzrósł o 14,79 i był wyższy od wojewódzkiego o 0,83. Podobnie jak w latach ubiegłych, w powiecie żnińskim, nie odnotowano zachorowań ostrych.

Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby w latach 2020–2022

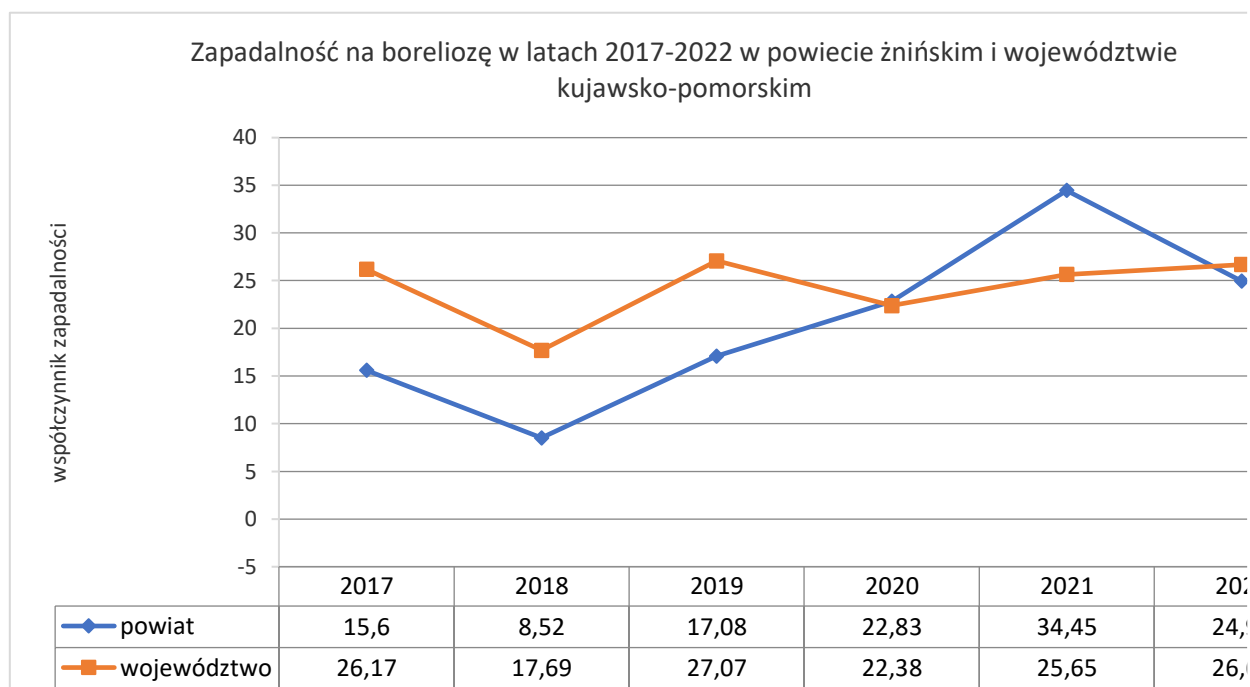
Jednostka chorobowa		Wskaźnik zapadalności		
		2020 r.	2021 r.	2022 r.
WZW	typu A	0	0	1,47
	typu B - ostre	0	0	0
	typu B – przewlekłe i BNO	2,85	1,43	5,87
	typu C - ostre	0	0	0
	typu C – przewlekłe i BNO	5,71	2,86	13,21
	Razem	8,56	4,29	20,55

Wzrosła zapadalność na WZW B, żnińska zapadalność (5,87) była niższa od wojewódzkiej o 3,33. Zachorowania miały charakter bliżej nieokreślony (BNO). Wszyscy pacjenci bezobjawowi. Chorych oraz ich otoczenie objęto nadzorem epidemiologicznym.

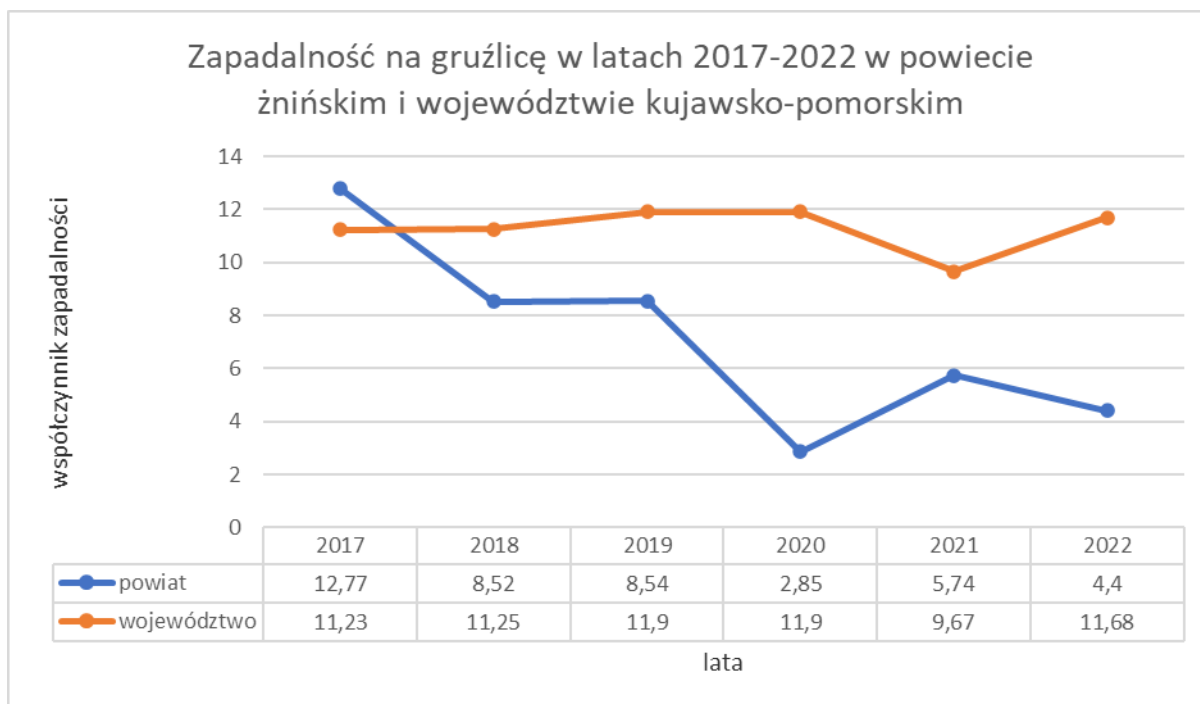
W 2022 roku wzrosła również zapadalność (13,21) na WZW C i była wyższa od wojewódzkiej o 4,31. Jedno zachorowanie miało charakter przewlekły, a osiem bliżej nieokreślony (BNO).. Otoczenie chorych objęto nadzorem epidemiologicznym.

W 2022 r., podobnie jak w roku 2021 w powiecie żnińskim nie stwierdzono przypadku inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis* i *Haemophilus influenzae*.

Spośród chorób przenoszonych przez kleszcze w 2022 r. zarejestrowano spadek zapadalności zachorowań na boreliozę o 10,94 w stosunku do roku 2021. Powiatowa zapadalność była również niższa od wojewódzkiej 1,86. W przeciwieństwie do roku 2021 nie odnotowano przypadku neuroboreliozy.

W 2022 r. w powiecie żnińskim zmalała liczba zachorowań na gruźlicę w stosunku do roku ubiegłego, współczynnik zapadalności zmalał o 1,34 i był o 7,28 niższy od wojewódzkiego.

W 2022 r. zaobserwowano dalszy wzrost zachorowań na infekcje grypopodobne. Z placówek medycznych naszego powiatu zgłoszono więcej, niż w zeszłym roku, przypadków tych zachorowań w całej populacji. Współczynnik zapadalności na infekcje grypopodobne ogółem znacznie wzrósł z wartości 7765,95 w 2021 r. do 10204,98 w roku sprawozdawczym. Największy wzrost zachorowań wystąpił w populacji osób w wieku 15-64 lata, zapadalność z wartości 2821,26 wzrosła do 4196,44.

W porównywanym okresie korzystnie kształtowała się w powiecie żnińskim sytuacja epizootyczna wścieklizny wśród zwierząt dzikich, z Inspekcji Weterynaryjnej nie wpłynęły informacje o wystąpieniu na terenie powiatu wścieklizny u zwierząt.

W związku z pokąsaniem przez nieznaną lub dzikie zwierzęta lekarze stwierdzili potrzebę podjęcia szczepień przeciwko wściekliznie, u 9 osób. Żniński współczynnik zapadalności był niższy niż w roku ubiegłym o 2,58 i również był niższy od wojewódzkiego o 6,53.

Po otrzymaniu zgłoszeń z placówek medycznych do Inspekcji Weterynaryjnej skierowano wnioski o przeprowadzenie 68 obserwacji zwierząt domowych podejrzanych o zakażenie wścieklizną, wszystkie wyniki były ujemne.

W związku z trwającą pandemią zakażeń SARS-CoV-2 wywołujących chorobę COVID-19 w powiecie zmniejszyła się zapadalność na tę chorobę - wyniosła 7205,85 i była niższa o 931,89 niż w roku 2021. Powiatowa zapadalność była również niższa od wojewódzkiej o 77,82. Z powodu ciężkiego przebiegu choroby hospitalizowano 257 osób, z czego zgon stwierdzono u 45 osób. Najczęściej obserwowanym objawem choroby był kaszel, gorączka, bóle głowy, katar, ból gardła, zatoki, bóle mięśniowe i osłabienie. Chorzy skarżyli się również na dolegliwości jelitowe oraz bóle kostne. Podczas sprawowanego nadzoru przeciwepidemicznego zgłoszono wystąpienie 73 ognisk zakażeń SARS-CoV-2, z czego 6 w szpitalu, 2 w zakładach pracy, 33 w szkołach, 11 w przedszkolach, 1 w żłobku, 7 w DPS, 5 w zakładach produkcyjnych, 3 w przychodniach, 1 w jednostce MSWiA i 4 w innych obiektach. Liczba osób zakażonych w tych ogniskach to 534, a liczba osób objętych kwarantanną 749.

Nie stwierdzono chorób importowanych z innych krajów oraz chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych a także zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W 2022 r. zgłoszono 54 zgonów z powodu chorób zakaźnych, co stanowi 0,97% wszystkich zgłoszonych zachorowań.

Przyczyną zgonów były:

- zapalenie płuc wywołane przez inny wirus – 3 zgony,
- zakażenia SARS-Cov-2 – 44 zgony,
- zakażenie SARS-Cov-2 wirus niezidentyfikowany – 1 zgon,
- Salmonelloza - posocznica wywołana pałeczkami Salmonella – 1 zgon,

- inne bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile* – 5 zgonów.

Ocena realizacji programu szczepień ochronnych w 2022 roku.

W 2022 roku nadzór nad czynnym uodpornieniem populacji w ramach Programu Szczepień Ochronnych w powiecie żnińskim prowadzony był w 12 podmiotach leczniczych.

Monitorowano warunki przechowywania oraz dystrybucji szczepionek. Nadzorowane placówki przestrzegają wymagań dotyczących zachowania łańcucha chłodniczego.

W omawianym okresie zgłoszono z placówek medycznych 15 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, o 42 mniej niż w 2021 r.

W stosunku do roku ubiegłego ilość osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, utrzymuje się na podobnym poziomie. Rodzice mimo pełnej refundacji z budżetu państwa nadal nie zgłaszają się na szczepienia obowiązkowe z dziećmi, co jest niepokojące w kontekście bezpieczeństwa zdrowotnego populacji.

Na koniec 2022 roku w powiecie żnińskim od obowiązku szczepień uchylały się 52 osoby, którzy są opiekunami prawnymi 62 niezaszczepionych dzieci. W stosunku do nowych osób, unikających szczepień wszczęto postępowanie administracyjne bądź też zostały wysłane pisma przypominające o wymagalności obowiązku i zagrożeniach zdrowotnych jakie wynikają z niezaszczepienia dzieci. W 2022 roku wystawiono 2 tytuły wykonawcze i 22 upomnienia.

W bieżącym roku kontynuowany jest przez świadczeniodawców „Program profilaktyki szczepień przeciwko wirusowi HPV stanowiącego przyczynę raka szyjki macicy w powiecie żnińskim”. Program polega na przeprowadzeniu akcji informacyjno-edukacyjnej na terenie całego powiatu oraz wykonaniu pełnego cyklu szczepień przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego wśród dziewczynek z rocznika 2008.

Z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, przy współpracy samorządów gminnych powiatu żnińskiego, w roku 2022 kontynuowany był program profilaktyki szczepień przeciw pneumokokom u osób powyżej 65 roku życia, chorujących na astmę oskrzelową i POChP.

Szczepienie pierwotne przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* u dzieci w 1 roku życia wykonano na poziomie – 58,8% populacji (spadła wykonalność o 3,2% w stosunku do 2021 r.), w 2 r.ż. szczepienie uzupełniające ma wykonane - 84,8 % populacji.

W 2022 roku nastąpił wzrost wykonalności szczepień przeciwko biegunce rotawirusowej w stosunku do 2021 roku (o 5,4%). Szczepienie podstawowe przyjęło 69,8% populacji podlegającej szczepieniu.

Utrzymuje się wysoki odsetek zaszczepionych dzieci przeciw WZW typu B, W drugim roku życia pełny cykl szczepienia posiada 99 % populacji.

Na dobrym poziomie kształtują się szczepienia przeciw gruźlicy u noworodków. Ogółem zaszczepiono 99,6% dzieci, w tym 75,8% wykonanych w pierwszej dobie życia, pozostałe z opóźnieniem. 2 dzieci nie zostało poddanych wakcynacji z powodu uchylania się rodziców od szczepień i przeciwwskazań lekarskich.

Stan uodpornienia dzieci przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, *Haemophilus influenzae* typu b (szczepienie pierwotne w 1 r.ż.) w 2 roku życia utrzymuje się na poziomie – 95%, a pełne szczepienie podstawowe posiada 47,6%. Szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi u dzieci w 14 roku życia, II dawka przypominająca wykonano na poziomie 85% populacji, o 3,6% obniżyło się w stosunku do ubiegłego roku.

Szczepienie podstawowe p/w odrze, śwince i różyczce w 13-15 miesiącu życia kształtuje się na poziomie 91,4% dzieci podlegających szczepieniu.

Wykonawstwo szczepień przeciw odrze, śwince i różyczce w 10 roku życia (II dawka przypominająca) kształtuje się na poziomie 85,8% podlegających dzieci, o 4,4% wzrosło w stosunku do roku ubiegłego.

W 2022 roku odsetek zaszczepionej młodzieży przeciwko błonicy, tężcowi w 19 roku życia (III dawka przypominająca) wyniósł 82,8%, w porównaniu do 2021 roku wzrósł o 1,9% podlegających osób.

W analizowanym okresie 7 osób zaszczepiono profilaktycznie przeciw wściekliznie, a poekspozycyjnie 9 osób.

Świadczeniodawcy realizowali szczepienia zalecane w Programie Szczepień Ochronnych. Zaszczepiono m. in. przeciw grypie - 1972 osoby, zakażeniom *Neisseria meningitidis* - 160 osób, WZW typu A - 40 osób, WZW typu B – 233 osoby, kleszczowemu zapaleniu mózgu - 78 osób, durowi brzuszemu - 20 osób, żółtej gorączce - 1 osoby, ospie wietrznej - 58 dzieci, a w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych - 59 dzieci, uczęszczające do żłobka i z grup ryzyka,

przeciw *Streptococcus pneumoniae* - 155 osób (w tym są osoby w ramach profilaktyki szczepień przeciwko pneumokokom).

II. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę oraz jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców Powiatu Żnińskiego uzyskiwana jest z ujęć wody podziemnej. Nadzorem sanitarnym objęte są 34 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 6 indywidualnych ujęć wody. Z wody produkowanej przez wodociągi powiatu żnińskiego korzystało 68,377 tys. mieszkańców (w tym 35 osób zamieszkałych poza powiatem żnińskim). Ponadto 406 osób powiatu posiada dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych z poza powiatu.

Podstawą zbiorowego zaopatrzenia ludności miast i wsi powiatu w wodę do spożycia są wodociągi o produkcji dobowej od 101 do 1000m³ - 24 urządzenia. W drugiej kolejności wodociągi małe, produkujące do 100 m³/dobę – 7 urządzeń i 3 wodociągi o produkcji od 1001 do 10000 m³/dobę (Wodociąg Żnin, Janowiec Wielkopolski i Barcin).

Liczbę ludności zaopatrywanej z poszczególnych grup wodociągów obrazuje tabela poniżej.

		Liczba urządzeń dostarczających wodę					Liczba ludności zaopatrywanej w wodę, w tys.		
		Ewidencja na dzień 31.12.2021 r.	Skontrolowane	Odpowiadającą wymaganiom	Nie odpowiadającą wymaganiom	O warunkowej przydatności do spożycia	Odpowiadającą wymaganiom	Nie odpowiadającą wymaganiom	O warunkowej przydatności do spożycia
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę ogółem		34	34	33	0	1	67,448	0	0,929
Wodociągi	≤100	7	7	7	0	0	2,492	0	0
	101-1000	24	24	23	0	1	39,921	0	0,929
	1001-10000	3	3	3	0	0	25,035	0	0
Ujęcia indywidualne		6	6	6	0	0	0,586	0	0

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żninie prowadził monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia na podstawie wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), zwanego dalej Rozporządzeniem.

Zakres i częstotliwość wykonywanych badań uwarunkowana była dobową produkcją wody oraz stosowaną technologią uzdatniania. Badania wykonywały laboratoria inspekcyjne Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy i Laboratorium Badania Środowiska Komunalnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Inowrocławiu oraz inne laboratoria posiadające udokumentowany system jakości prowadzonych badań, zatwierdzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Próbkę wody do badań laboratoryjnych pobierane były w stałych punktach monitoringowych, uzgodnionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie i producentów wody. Na przestrzeni roku oznaczano następujące parametry jakości wody:

- mikrobiologiczne: bakterie grypy coli, *Escherichia coli*, ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22°C po 72 h, enterokoki kałowe;
- fizykochemiczne i organoleptyczne: glin, amonowy jon, chlorki, mangan, stężenie jonów wodoru (pH), przewodność, siarczany, sól, utlenialność z KMnO₄, żelazo, akryloamid, antymon, arsen, azotany azotyny, magnez, benzen, benzo(a)piren, bor, bromodichlorometan, bromiany, chlorek winylu, chrom, cyjanki, 1,2-dichloroetan, epichlorohydryna, fluorki, kadm, miedź, nikiel, ołów, pestycydy, Σ pestycydów, rtęć, selen, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, Σ THM, mętność, barwa, smak, zapach, twardość;
- substancje promieniotwórcze: tryt, radon, rad 226, rad 228.

Do badań laboratoryjnych pobrano 27 próbek wody przeznaczonej do spożycia w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz 244 próbki, w tym 23 sprawdzające skuteczność działań naprawczych, w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przez producentów.

W 2022 roku wszystkie wodociągi dostarczały wodę o jakości odpowiadającej Rozporządzeniu. Jedynie w wodzie z 7 wodociągów tj. Marcinkowo Dolne, Gogółkowo, Łysinin gm. Gąsawa; Rogowo i Ryszewo gm. Rogowo; Laskowo i Tonowo gm. Janowiec Wielkopolski Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żninie stwierdził brak przydatności wody z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne. Przedmiotowe sytuacje były incydentalne, krótkotrwałe i nie wpłynęły na ocenę roczną jakości wody. Podmioty odpowiedzialne za zaopatrzenie w wodę zapewniły źródła zastępcze wody tj. do sieci wodociągowych 4 urządzeń, na zasadzie "spinki wodociągowej" woda była dostarczana z innych stacji uzdatniania, natomiast na strefy zaopatrzenia Wodociągu Marcinkowo Dolne i Gogółkowo zapewniono wodę dowożoną w zbiornikach. Poza wyżej wskazanymi na przestrzeni roku stwierdzono również przekroczenia parametrycznych wartości wskaźników fizykochemicznych tj. żelaza (Wodociąg Łysinin i Wodociąg Cerekwica) oraz manganu (Wodociąg Dobrylewo i Wodociąg Złotniki). Mangan w wartości, którą stwierdzano w wodzie oraz czasie trwania przekroczenia nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi. Jednak z uwagi na możliwość jego negatywnego wpływu przy dłuższym czasie ekspozycji powinien być na bieżąco monitorowany. Zwiększona zawartość żelaza może prowadzić do niepożądanych zmian cech organoleptycznych jakości wody tj. wzrostu barwy i mętności. Może to skutkować uzasadnionymi zastrzeżeniami konsumentów. Zwiększona zawartość manganu i żelaza może stanowić istotny problem eksploatacyjny, gdyż związki te powodują powstawanie osadów w systemach wodociągowych.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę przekroczonych parametrów badania wody w poszczególnych gminach powiatu.

Gmina	Liczba pobranych próbek	Liczba przekroczonych parametrów		Wyszczególnienie przekroczonych parametrów				
		mikrobiologiczne	fizykochemiczne	mikrobiologicznych			fizykochemicznych	
				bakterie grupy coli	enterokoki kałowe	Ogólna liczba mikroorg. w temp. 22 °C	mangan	żelazo
Żnin	88	1	2	-	-	1	1	1
Barcin	37	-	-	-	-	-		-
Łabiszyn	33	-	-	-	-	-		-
Janowiec Wlkp.	40	4	0	1	3	-	-	-
Rogowo	40	6	1	6	-	-	1	-
Gąsawa	35	4	1	2	2	-		1
Suma	273	15	4	9	5	1	2	2

Stan zaopatrzenia w wodę Powiatu Żnińskiego ocenia się jako dobry. Aktualnie zwodociągowanie Powiatu Żnińskiego wynosi prawie 100%.

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W 2022 roku na terenie Powiatu Żnińskiego funkcjonowały trzy kąpieliska tj. Kąpielisko Ośrodka Wypoczynkowego „Jutrzenka” zlokalizowane w miejscowości Cegielnia nad Jeziorem Przedwieśnia, gm. Rogowo, Kąpielisko Plaża Miejska w Żninie nad Jeziorem Żnińskim Małym oraz nowo powstałe Kąpielisko „Laskowo” w Laskowie, gm. Janowiec Wielkopolski nad Jeziorem Łopienno. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały poważniejszych nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego oraz prowadzenia kontroli wewnętrznej przez organizatorów kąpielisk. Jakość wody spełniała wymagania określone w przepisach.

Poza tym na terenie powiatu zorganizowano 8 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, na potrzeby obozów i grup kolonijnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli nie stwierdzono większych nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości i porządku na plażach oraz

w urządzeniach sanitarnych.

W czasie kontroli nie stwierdzano potencjalnych źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych, które mogłyby wpłynąć negatywnie na jakość wody w jeziorach oraz zakwitów wody (sinice), które stanowiłyby zagrożenie dla zdrowia osób kąpiących się w nich.

Pływalnie

W 2022 roku w ewidencji PSSE były 3 pływalnie tj. kryta pływalnia Barcińskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Sp. z o.o. w Barcinie, basen w hotelu Herbarium & SPA w Chomiąży Szlacheckiej, gm. Gąsawa oraz pływalnia „Cukrownia Żnin” w Żninie. Stan sanitarnohigieniczny pływalni ocenia się jako dobry.

Jakość wody na koniec roku odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

Występowanie bakterii z rodzaju Legionella sp.

W 2022 roku w ramach prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano 16 próbek ciepłej wody użytkowej, w kierunku wykrycia obecności i liczby bakterii Legionella sp. w 4 obiektach.

W celu oceny jakości ciepłej wody użytkowej w instalacjach wewnętrznych, pod kątem występowania bakterii Legionella sp. badania laboratoryjne wykonane były w następujących obiektach:

Typ obiektu	Liczba prób pobranych		Liczba prób z przekroczeniem		Liczba obiektów ze skażeniem wysokim/ b. wysokim
	KW ¹	PIS ²	KW	PIS	
Szpital	8	5	1	3	1
Zakład Opiekuńczo Lecznicy	7	3	0	3	0
Zakład Pielęgnacyjno Opiekuńczy w Reczu	0	4	0	0	0
Domy Pomocy Społecznej	8	0	0	0	0
Obiekty hotelarskie	18	0	0	0	0
Pływalnie	5	3	0	1	0
Inne (Dom Seniora w Piastowie. LO w Żninie)	3	4	0	0	0

III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Do zadań nadzoru zapobiegawczego należy:

- uzgadnianie dokumentacji projektowej,
- kontrole obiektów podczas budowy,
- uczestniczenie w odbiorach obiektów podczas procesu oddawania ich do użytkowania,
- uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć mających wpływa na środowisko,
- uzgadnianie planów zagospodarowania przestrzennego,
- nadzór nad opiniowaniem projektów przez rzeczoznawców ds. sanitarnohigienicznych,
- uzgadnianie warunków zabudowy na żądanie urzędów,
- wydawanie decyzji dot. oceny higienicznej materiałów i wyrobów używanych do dystrybucji wody.

Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczyły 7 planów zagospodarowania przestrzennego. W czterech przypadkach uzgodniono prognozę w sposób zaproponowany przez wnioskodawcę, w trzech

¹ KW – w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli obiektów

² PIS – w ramach kontroli urzędowej

pozostałych zwrócono uwagę na uwzględnienie elementów wymaganych w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zajęto stanowisko do 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dotyczyły one wybranych terenów położonych w gminach: Żnin, Barcin, Janowiec Wielkopolski, Rogowo.

Uzgodniane projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczyły terenów przeznaczonych m.in. pod: zabudowę mieszkaniową wielorodzinną; zabudowę mieszkaniową jednorodzinną; zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych; tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych; zabudowę usługową z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; zabudowę usługową; infrastrukturę techniczną; drogi wewnętrzne i drogi publiczne dojazdowe; tereny zabudowy lotniskowej; tereny obiektów produkcyjnych i usługowych, składów i magazynów.

Oceny oddziaływania na środowisko.

Uzgodnienia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Środowiskowe uwarunkowania były poprzedzone wydawaniem opinii dot. konieczności sporządzenia raportu o oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przeważały inwestycje związane z budową elektrowni fotowoltaicznych, przebudowy i remontów dróg, osiedli budynków mieszkalnych jednorodzinnych, modernizacji instalacji technicznych, kanalizacji sanitarnej, zespołu przemysłowo magazynowego, budynku inwentarskiego, podziału działek, studni wierconej do nawadniania. Na 49 wydanych opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w 5 przypadkach stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określono zakres raportu.

Nadal odnotowuje się wzrost zainteresowania odnawialnymi źródłami energii tj. inwestycjami związanymi z budową farm fotowoltaicznych o różnej mocy i zróżnicowanej powierzchni. Coraz częściej organa administracji prowadzące postępowanie w sprawie inwestycji mogących mieć wpływ na środowisko występują wielokrotnie o ponowne wydawanie opinii w tej samej sprawie ze względu na uzupełnianie danych w raporcie o oddziaływaniu inwestycji na środowisko lub wprowadzanych zmianach w planowanej inwestycji. Ze względu na duże odorowe oddziaływanie na środowisko inwestycji związanych z hodowlą zwierząt inwentarskich nadal odnotowano znaczną ilość skarg i wniosków związanych z uciążliwością tych inwestycji i narastającymi konfliktami społecznymi.

Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Na podstawie ustawy Prawo Budowlane uzgodnienia dokumentacji projektowej wydawane były w formie opinii. Uzgodniono pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych 10 dokumentacji, które dotyczyły m.in.: budynku usługowo-mieszkalnego; pracowni endoskopowej; hali remontowo-produkcyjnej; zmianę sposobu użytkowania wiaty magazynowej na budynek produkcyjny; zagospodarowania terenu pod budowę cmentarza parafialnego, modernizacji budynku stacji uzdatniania wody.

Dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych.

Przeprowadzono 18 odbiorów. Wydano 18 opinii dopuszczających obiekty do użytkowania pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych w związku ze zgłoszeniami inwestorów o zakończeniach budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania danego obiektu. Wydane opinie dotyczyły m.in. budynków handlowo-usługowych, usługowych (restauracja, sala na imprezy okolicznościowe) modernizacji i budowy placówek oświatowych (przedszkola, rozbudowa szkoły, modernizacja łazienek), obiektów użyteczności publicznej (remizy OSP, komisariat policji, przebudowa wieży kolejowej), hali produkcyjnej, rozbudowy składowiska odpadów, cmentarza. Ogólnie stwierdzono dobrą znajomość przepisów i norm dot. zagadnień higieniczno-zdrowotnych przez wykonawców obiektów, co pozwoliło na dopuszczenie do użytkowania inwestycji bez konieczności wniesienia sprzeciwu do użytkowania.

W przypadku nieuczestniczenia w odbiorze zgłoszonego obiektu wydawano pisma o niezgłaszaniu uwag oraz sprzeciwu w omawianej sprawie (wydano 30 tego rodzaju pism).

Warunki zabudowy.

Uzgodniono 59 warunków zabudowy postanowieniem, dotyczących m.in. budowy i rozbudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, zabudowy zagrodowej, rozbudowy budynków gospodarskich, ścieżek rekreacyjno-turystycznych, wież telekomunikacyjnych, hali magazynowej.

IV. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej.

Ustępy publiczne - w ewidencji 8 ustępów publicznych. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny ustępów był dobry. Stosowanie bieżącej dezynfekcji oraz czystość w w/w obiektach była zachowana. Spośród objętych nadzorem sanitarnym 4 ubikacje przystosowane są do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością.

Domy Pomocy Społecznej – w ewidencji 3. Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny Domów Pomocy Społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu ocenia się pozytywnie. Drobne nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego (głównie przeprowadzenia bieżących remontów części pomieszczeń i czasu magazynowania odpadów potencjalnie zakaźnych) usuwane były w uzgodnionych terminach.

Placówki zapewniające całodobową opiekę - w ewidencji 1 obiekt. Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny Leśnego Domu Seniora w Piastowie, gm. Gąsawa ocenia się pozytywnie.

Pływalnie kryte – w ewidencji 3 obiekty. Stana sanitarno-techniczny był dobry. Czystość bieżąca oraz prowadzenie dezynfekcji na basenach i w kompleksach rekreacyjnych nie budziła zastrzeżeń.

Hotele – wg ewidencji 3 obiekty (1–czterogwiazdkowy, 1– trzygwiazdkowy, 1 dwugwiazdkowy). Stan sanitarno - higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów ocenia się jako dobry.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie – wg ewidencji 41.

W grupie obiektów wykazano:

- 11 ośrodków wczasowych,
- 2 pola namiotowe,
- 15 kwater agroturystycznych,
- 13 innych obiektów świadczących usługi noclegowe - pokoje gościnne.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie oceniono jako dobry. W toku prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarnego i technicznego oraz braków w wyposażeniu jednostek mieszkalnych. Nieprawidłowości w 2 przypadkach zostały usunięte w bardzo krótkim terminie, natomiast w 1 obiekcie nieprawidłowości usunięto w ciągu trzydziestu dni.

Zakłady fryzjerskie - w ewidencji 62 zakłady. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny nadzorowanych zakładów fryzjerskich oceniono jako dobry. Utrzymanie czystości bieżącej, porządku oraz stosowanie bieżącej dezynfekcji nie budziło większych zastrzeżeń, a w przypadku zakładów, w których stwierdzono nieprawidłowości, właściciele usunęli je w krótkim czasie. Za brak zapewnienia właściwej czystości narzędzi, przyborów i innego sprzętu fryzjerskiego nałożono 1 mandat karny, co jak wykazała kontrola sprawdzająca przyczyniło się do poprawy istniejącego stanu higienicznego. W zakładach fryzjerskich w zdecydowanej większości obiektów użytkowa się wyłącznie bielizny jednorazowego użytku, co wpływa na poprawę warunków higienicznych podczas świadczenia usług.

Zakłady kosmetyczne – w ewidencji 41 gabinetów kosmetycznych. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny skontrolowanych zakładów kosmetycznych oceniono jako dobry. W toku prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarnego w 1 obiekcie, które usunięto w krótkim terminie.

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług, fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu – w ewidencji 9 obiektów.

W grupie wykazano następujące obiekty:

- 14 fryzjersko – kosmetycznych,
- 3 fryzjerskie i solarium,
- 2 kosmetyczne i solarium.

Stan sanitarno – higieniczny i techniczny obiektów oceniono jako dobry. We wszystkich gabinetach, w których funkcjonuje solarium nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie aktualnie obowiązujących aktów prawnych dotyczących bezpiecznego opalania, stosowania reklamy i promocji oraz zamieszczania wymaganych informacji między innymi o ryzyku związanym z korzystania z solarium.

Obiekty znajdujące się w powyżej omówionych grupach szczególnie kosmetyczne charakteryzują się dość dużym zróżnicowaniem – od niewielkich gabinetów obsługiwanych przez jedną osobę, w których wykonywane są zabiegi o wąskim spektrum np. głównie manicure; po wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt i urządzenia, gdzie wykonuje się najnowsze zabiegi kosmetologiczne.

Cmentarze – wg ewidencji 27 obiektów.

W roku sprawozdawczym wydano 30 decyzji w sprawie ekshumacji, 1 decyzję w sprawie wywozu zwłok za granicę Rzeczypospolitej Polskiej oraz 15 Postanowień opiniujących sprowadzenia zwłok lub urny ze szczątkami z zagranicy.

Domy przedpogrzebowe – w ewidencji 2. Domy przedpogrzebowe zlokalizowane na terenie powiatu działają w strukturze zakładów pogrzebowych. Stan sanitarno-techniczny oraz utrzymanie czystości bieżącej i dezynfekcji w tej grupie obiektów ocenia się jako dobry.

V. Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Placówki ochrony zdrowia

Pod stałym nadzorem PSSE w Żninie w 2022 roku znajdowało się ogółem 114 obiektów w tym: Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitalne):

- szpital - 1,

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitalne):

- zakłady opiekuńczo – lecznicze – 1,
- inne - 1,

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:

- przychodnie, ośrodki, poradnie -21 obiektów,
- laboratorium medyczne -1,
- inne – 6.

Praktyki zawodowe:

- praktyki pielęgniarek - 2,
- praktyki lekarskie – 81.

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitalne).

W opisywanym okresie w Szpitalu w Żninie zlikwidowano Oddział Ginekologiczno Położniczy i Neonatologiczny, natomiast okresowo do 31 marca 2022 r. funkcjonował Oddział Obserwacyjno-Zakaźny Pierwszego Stopnia. W roku sprawozdawczym szpital został dostosowany w pełni do aktualnie obowiązujących wymagań sanitarnych (zapewniono rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej 12-godzinny zapas wody). Stan sanitarno-higieniczny i techniczny ocenia się jako dobry.

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitalne)

- **Zakłady opiekuńczo – lecznicze**

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny Zakładu Opiekuńczo Leczniczego w Żninie, należącego do Pallmed Sp. z o.o. w Bydgoszczy ocenia się jako dobry. W okresie sprawozdawczym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego, które dotyczyły między innymi czasu magazynowania odpadów medycznych o kodzie 180103, oznakowania worków z odpadami medycznymi oraz braku odpowiedniego oznaczenia informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych. Zostały one usunięte w krótkim terminie.

- **Inne**

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny Zakładu Pielęgnacyjno Opiekuńczego i Zakładu Rehabilitacyjno Leczniczego „Dworek pod Kasztanami” w Reczu, gm. Rogowo po usunięciu licznych nieprawidłowości dotyczących głównie stanu technicznego ocenia się jako dobry.

Zakres świadczeń zdrowotnych udzielanych w w/w obiekcie to rehabilitacja stacjonarna, rehabilitacja medyczna, stacjonarna długoterminowa opieka pielęgnacyjna oraz pielęgniarstwo geriatryczne.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

- **Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria**

Stan sanitarnohigieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów ocenia się jako dobry. W omawianym okresie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnotechnicznego w 5 przychodniach, które zostały usunięte w krótkim terminie i nie wpłynęły znacząco na ocenę roczną obiektu.

- **Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne**

Stan sanitarnohigieniczny i techniczny Diagnostyka Sp. z o.o. Medyczne Laboratorium Diagnostyka w Żninie ul. Szpitalna 30, który funkcjonuje w strukturze Diagnostyka Spółka z o.o. Kraków, ocenia się jako dobry.

Praktyki zawodowe

Stan sanitarnohigieniczny i techniczny skontrolowanych praktyk ocenia się jako dobry.

VI. Warunki sanitarno-higieniczne w środowisku pracy

Bieżący nadzór sanitarny

W 2022 r. pion Nadzoru nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy obejmował stałym nadzorem **256 obiektów**, zatrudniających łącznie **5432 osoby**. Ewidencja obiektów objętych nadzorem prowadzona jest wg PKD – Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Głównym celem działań jest zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, oceniając środowisko pracy. Szczególną uwagę zwraca się na przeprowadzanie (i analizę) pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w zakładzie, warunki pracy, w których występują przekroczenia krotności NDS i NDN czynników szkodliwych dla zdrowia (czy pracownicy stosują ochrony indywidualne i strefy przekroczeń są odpowiednio oznakowane oraz czy pracownicy kierowani są do lekarza zgodnie z obowiązującymi przepisami). Jednym z kierunków działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej było prowadzenie nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy. Kontynuowano zadania mające na celu nadzór nad przestrzeganiem prawa w zakresie chemikaliów, produktów biobójczych, detergentów oraz produktów kosmetycznych.

W roku 2022 skontrolowano **38** zakładów, przeprowadzono 49 kontroli, w zakresie:

- substancji i mieszanin chemicznych - 22 kontrole,
- detergentów - 2 kontrole,
- produktów biobójczych – 20 kontrole,
- substancji, czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 4 kontrole,
- czynników biologicznych – 12 kontroli.

Nieprawidłowościami stwierdzanymi podczas kontroli były m.in.:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- brak rejestru i karty badań i pomiarów
- brak sporządzonej oceny ryzyka zawodowego lub brak zapoznania pracowników z oceną ryzyka,
- nieprawidłowości w zakresie czynników biologicznych;
- nieprawidłowości w zakresie chemikaliów (niezgodne z obowiązującymi przepisami karty charakterystyki substancji/mieszanin chemicznych, oznakowanie substancji/mieszanin chemicznych, wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych bez stosownego pozwolenia, brak instrukcji składowania chemikaliów brak spisu stosowanych substancji i mieszanin chemicznych/kart charakterystyki, brak natrysków ratunkowych oraz środków ochrony indywidualnej) i detergentów.

W przypadku gdy nieprawidłowości w znakowaniu substancji/mieszanin chemicznych (dot. produktów wprowadzanych do obrotu przez firmy mające siedzibę/zakład poza pow. żnińskim), do terenowo właściwego inspektora sanitarnego, na terenie którego znajduje się producent/dystrybutor odpowiedzialny za wprowadzenie substancji/mieszaniny chemicznej do obrotu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żninie skierował wystąpienie pokontrolne dot. stwierdzonych niezgodności. Ponieważ kontrolowany obiekt (punkt obrotu) nie jest odpowiedzialny za oznakowanie, nie wszczęto postępowania administracyjnego.

W celu poprawy warunków pracy, zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych oraz w zakresie chemikaliów/produktów biobójczych wydano 16 decyzji administracyjnych. Nakazy (łącznie 136) dotyczyły m.in.:

- a) doprowadzenia do odpowiedniego stanu pomieszczeń pracy lub sanitarnohigienicznych – 40,
- b) substancji chemicznych i ich mieszanin – 17 nakazów,
- c) badań i pomiarów – 8 nakazów,
- d) produktów biobójczych – 23 nakazy, w tym dotyczące wycofania z obrotu produktów biobójczych, które nie posiadały stosownego pozwolenia na wprowadzanie do obrotu,
- e) czynników biologicznych – 10 nakazów,
- f) oceny ryzyka zawodowego – 10 nakazów.
- g) obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych – 1 nakaz.

W powiecie żnińskim w 31 zakładach pracy występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia, w warunkach tych w 2022 r. zatrudnionych było 263 pracowników (głównie w przekroczeniach NDN hałasu, NDS pyłu).

W 2022 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie wpłynęło 7 zgłoszeń z 2 firm zajmujących się usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Zgłoszenie wykonywania prac związanych z rozbiórką i usunięciem wyrobów zawierających przesłały:

- Eco-Pol sp. z o.o., 86-120 Pruszcz (z terenu gmin: Rogowo, Gąsawa, Barcin, Żnin, Łabiszyn),
- PRO-EKO SERWIS sp. z o.o., 09-500 Gostynin (z terenu gminy Janowiec Wlkp).

Przeprowadzono 1 kontrolę podczas usuwania płyt azbestowo-cementowych (rozbiórka pokrycia dachowego) prowadzonego przez Eco-Pol sp. z o.o.

Produkty kosmetyczne

W zakresie produktów kosmetycznych przeprowadzono łącznie 15 kontroli w 12 miejscach obrotu, w 1 przypadku stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzanie do obrotu produktów kosmetycznych, wydano 1 decyzję administracyjną zobowiązującą prowadzącego działalność do wycofania z obrotu produktów kosmetycznych zawierających niedozwoloną substancję.

Choroby zawodowe

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie w 2022 roku wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żninie wydał 1 decyzję administracyjną stwierdzającą chorobę zawodową, ponieważ do jej powstania przyczyniły się warunki pracy, w których pracowała dana osoba, stwierdzono:

- *Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: nowotwór nosa i zatok przynosowych.* (poz. 17.8 WChZ) – 1 przypadek,

Wydano 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej:

- *Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych* (poz. 15 WChZ) – 3 przypadki.
- *Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo - nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz* (poz. 21 WChZ) – 1 przypadek.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W 2022 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie obejmującym wyłącznie wprowadzanie do obrotu produktów, co do których zachodziłoby podejrzenie, że są środkami zastępczymi. Nie otrzymano zgłoszeń podejrzeń wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Nie pobierano próbek, nie wydawano decyzji w zakresie środków zastępczych. Na terenie powiatu żnińskiego nie ma funkcjonujących podmiotów handlujących środkami zastępczymi. Przeglądano strony internetowe, w tym fora regionalne, poszukując informacji w tym zakresie.

VII. Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży miała na celu zapewnienie bezpiecznych warunków, odpowiedniego standardu higienicznego nauki, pobytu i wypoczynku dzieci i młodzieży w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

W ewidencji tut. Stacji w 2022 r., pod nadzorem pionu Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowały się 234 publiczne i niepubliczne placówki oświatowo-wychowawcze w tym:

- **64 stałe placówki** nauczania i wychowania, na terenie których przeprowadzono 12 kontroli (1 żłobek, 4 przedszkola, 6 szkół podstawowych, 1 zespół szkół). 10 kontroli było związanych z przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego 2022/2023. W skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało ogółem 1886 dzieci i młodzieży.
- **170 sezonowych placówek** wypoczynku zgłoszonych do bazy, na terenie których przeprowadzono 56 kontroli związanych z wypoczynkiem letnim i zimowym.

W placówkach wykonano kontrole zgodnie z harmonogramem roku 2022, skontrolowano ogółem **78 placówek**. Skontrolowano wszystkie placówki stałe (100%) ujęte w harmonogramie kontroli. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku koncentrowano się na nadzorowaniu wypełnienia obowiązujących wymagań higienicznych i zdrowotnych, w celu ochrony zdrowia dzieci i młodzieży przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych środowiska szkolnego. W toku kontroli oceniano m.in. kompleksowy stan sanitarny placówki, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, działalność w zakresie prowadzenia dożywiania, realizację wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach, a także warunki higieniczno – sanitarne wypoczynku dzieci i młodzieży.

Stan sanitarno-higieniczny w nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych był dobry.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały obiektów szkolnych nieprzystosowanych do procesów nauczania. Nie wykazano także obiektów ze złym stanem higieniczno-sanitarnym.

Jednak należy stwierdzić, iż warunki pobytu dzieci i młodzieży z roku na rok ulegają poprawie (przeprowadzane remonty, wymiana sprzętu i wyposażenia).

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego oceniano warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania dokonując higienicznej oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych, oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Ogółem w 2022 roku we wszystkich skontrolowanych placówkach wykonano 662 badań (oddziałów, stanowisk) środowiska szkolnego dokonując przy tym 1324 oznaczeń, w tym 73 badań (146 oznaczeń) tygodniowego rozkładu lekcji oraz odnośnie dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano 589 badań (1178 oznaczeń). Wśród 7 skontrolowanych szkół wszyscy uczniowie mieli możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych.

W roku 2022 skontrolowano ogółem 56 turnusów spośród 170 zgłoszonych w bazie MEN związanych z wypoczynkiem dzieci i młodzieży. Z placówek skontrolowanych, zlokalizowanych na terenie działania tut. Stacji skorzystało ogółem 2530 uczestników, w tym 2366 z wypoczynku letniego i 164 z wypoczynku zimowego. W stosunku do organizatorów letniego i zimowego wypoczynku zorganizowanego w miejscu zamieszkania (półkolonie), w całorocznych obiektach hotelarskich, jak również w obiektach wykorzystywanych okazjonalnie, obozach pod namiotami podczas przeprowadzonych kontroli nie wniesiono żadnych uwag. Placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane prawidłowo i nie budziły zastrzeżeń.

VIII. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W roku 2022 pod nadzorem PSSE w Żninie znajdowało się 1437 zarejestrowanych zakładów prowadzących działalność w zakresie żywnościowo-żywnościowym oraz wytwórni i miejsc obrotu wyrobów do kontaktu z żywnością. W porównaniu ze stanem sanitarnym z lat ubiegłych nie odnotowano znaczącego pogorszenia się stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych.

WYTWÓRNIE LODÓW

Na terenie powiatu żnińskiego działają 2 zakłady, w których produkowane są lody. W jednym z zakładów produkuje się lody gałkowe z półproduktów (mleko, śmietana, pasty owocowe), wyprodukowane w zakładzie lody wprowadzane są do obrotu w placówkach handlowych i PMG należących do właściciela wytwórni. W drugim z zakładów, poza lodami gałkowymi, produkuje się także mieszanki lodowe, którymi zasila się automaty do lodów oraz produkuje się lody w opakowaniach jednostkowych w celu sprzedaży odbiorcom zewnętrznym.

W ramach urzędowej kontroli żywności, pobrano 5 próbek lodów do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Badanie nie wykazało nieprawidłowości.

AUTOMATY DO LODÓW

Pod nadzorem PSSE w Żninie znajduje się 6 punktów z automatami do produkcji lodów. W tej grupie obiektów łącznie 3 kontrole sanitarne. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

PIEKARNIE

W tej grupie obiektów wykazano 9 zakładów, w 6 z nich przeprowadzono kontrole sanitarne.

Nieprawidłowości stwierdzono podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w 5 piekarniach. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: obecność szkodników zbożowo mącznych, owadów, niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych oraz wyposażenia, niewłaściwe przechowywanie surowców, stosowanie do produkcji surowców nieoznakowanych i przeterminowanych, brak stosownej dokumentacji lekarskiej personelu, braki w zakresie dokumentacji produkcyjnej i systemów bezpieczeństwa żywności. Nieprawidłowości stwierdzane podczas kontroli sanitarnych w większości były usuwane w krótkich terminach

W tej grupie zakładów pobrano jedną próbkę środków spożywczych na badanie w kierunku mikotoksyn. Badanie nie wykazało nieprawidłowości.

CIASTKARNIE

W 2022 r. wykazano 15 obiektów.

W celu oceny jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych w ramach urzędowej kontroli żywności, pobrano do badań mikrobiologicznych 10 prób ciast. Przeprowadzone badania mikrobiologiczne nie wykazały niezgodności z wymaganiami. Podczas kontroli w jednej ciastkarni dokonano oceny jakości tłuszczu smaźalniczego, przy użyciu szybkiego testu paskowego. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nieprawidłowości stwierdzono w 11 skontrolowanych kompleksowo ciastkarniach. Obszary w których najczęściej stwierdzano nieprawidłowości to: niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń produkcyjnych i wyposażenia, nieprawidłowy stan techniczny sprzętów używanych do produkcji, braki w zapisach z realizacji systemów GHP/GMP i HACCP, braki w dokumentacji zdrowotnej pracowników, niewłaściwa jakość i warunki przechowywania surowców używanych do produkcji.

PRZETWÓRNIĘ OWOCOWO-WARZYWNE I GRZYBOWE

W tej grupie zakładów 4 obiekty: przetwórnia owocowo-warzywną, suszarnia warzyw wraz z produkcją przypraw i środków funkcjonalnych oraz 2 winiarnie. W roku 2022 skontrolowano 3 zakłady z opisywanej grupy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W jednym z zakładów pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności do badania 2 próbki środków spożywczych. Przeprowadzone badania nie wykazały niezgodności z wymaganiami.

WYTWÓRNIĘ WYROBÓW CUKIERNICZYCH

W tej grupie obiektów 8 zakładów. Do obiektów z tej grupy zalicza się: 1 zakład produkujący cukierki z mas tłustych oraz polewy i czekolady używane do oblewania i formowania; 1 zakład produkujący wyroby z karmelu, 3 wytwórnie wyrobów cukierniczych typu: ciepłe lody i sękacze, 1 zakład produkujący i konfekcjonujący kremy orzechowe i kremy z nasion roślin oleistych, 1 zakład produkujący ozdoby cukiernicze do dekorowania ciast i kompozycje zdobnicze oraz dodatkowo produkujący ciastka, pieczywo, dania gastronomiczne oraz 1 zakład produkujący produkty zbożowe ekstrudowane z nadzieniem lub w polewie.

Pobrano do badania 4 próbki środków spożywczych: na badanie w kierunku mikotoksyn pobrano 1 próbkę orzeszków ziemnych, 1 próbkę migdałów i 1 próbkę chrupek kukurydzianych, natomiast na badanie w kierunku GMO pobrano 1 próbkę chrupek kukurydzianych. Przeprowadzone badania nie wykazały niezgodności z wymaganiami.

WYTWÓRNIĘ KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH

W 2 objętych nadzorem zakładach produkowane są następujące koncentraty spożywcze: kisiele, budynie, galaretki, śnieżki, zupy w proszku, sosy, mieszanki przyprawowe oraz konfekcjonowane są przyprawy, żelatyna, suszone owoce, ryż, herbata, kakao, aromaty. W jednym z zakładów w ramach prac zleconych konfekcjonuje się aromaty do ciast. W drugim zakładzie, dodatkowo usługowo

magazynuje się napoje bezalkoholowe oraz artykuły przemysłowe. Produkowane wyroby wprowadzane są do obrotu w opakowaniach jednostkowych i zbiorczych.

W roku 2022 skontrolowane zostały oba zakłady z grupy.

W zakładach pobrano 6 próbek środków spożywczych: 5 próbek środka spożywczego, na badanie w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz 1 próbkę w kierunku zawartości metali szkodliwych dla zdrowia. W wyniku przeprowadzonych badań produktów spożywczych, nie stwierdzono niezgodności z wymaganiami.

Podczas kontroli kompleksowej i późniejszej kontroli interwencyjnej, prowadzonej w jednym z zakładów produkujących koncentraty spożywcze, stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne oraz nieprawidłowości w zakresie prowadzonej dokumentacji systemu HACCP. Ponadto ujawniono, że część wyrobów gotowych została nieprawidłowo oznakowana.

PRODUCENCI ŻYWNOŚCI W WARUNKACH DOMOWYCH

W tej grupie obiektów wykazano 6 zakładów. Cztery zakłady prowadzą produkcję ciast cukierniczych, w jednym zakładzie produkowane są desery, a w jednym z zakładów produkowane są pierogi i dania gastronomiczne. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

PRODUCENCI PIERWOTNI

W tej grupie obiektów wykazano: 667 producentów produkcji pierwotnej. Zarejestrowani na terenie powiatu żnińskiego producenci produkcji pierwotnej w większości uprawiają zboża konsumpcyjne, ziemniaki, buraki cukrowe, a tylko nieliczni owoce, warzywa. W 3 obiektach tej grupy zostały przeprowadzone kontrole sanitarne. Nieprawidłowości nie stwierdzono. W ramach urzędowej kontroli oraz monitoringu żywności, pobrano do badania 6 prób owoców miękkich: 5 prób do badania w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz 1 próbę do badania w kierunku pozostałości pestycydów. Przeprowadzone badania nie wykazały niezgodności z wymaganiami.

PRODUCENCI PIERWOTNI I ROLNICZY HANDEL DETALICZNY

W tej grupie obiektów wykazano 5 producentów produkcji pierwotnej i rolniczego handlu detalicznego. Podczas kontroli pobrano do badań próby warzyw świeżych w kierunku pozostałości pestycydów. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono niezgodności z wymaganiami.

PRODUCENCI PIERWOTNI I DOSTAWCY BEZPOŚREDNI

W tej grupie obiektów wykazano 23 producentów pierwotnych żywności (w tym 18 prowadzących produkcję i dostawy bezpośrednie z własnych gospodarstw rolnych oraz 5 producentów wprowadzających do obrotu wyprodukowaną żywność na targowiskach).

Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne podczas których pobrano do badań następujące próby środków spożywczych: 1 próbę cukinii oraz 1 próbę ziarna jęczmienia, na badanie w kierunku pozostałości pestycydów, 1 próbę czerwonej porzeczki, na badanie w kierunku skażeń promieniotwórczych. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości.

PRODUCENCI PIERWOTNI, ROLNICZY HANDEL DETALICZNY, DOSTAWCY BEZPOŚREDNI

W tej grupie obiektów wykazano 3 producentów produkcji pierwotnej, którzy jednocześnie prowadzą działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego i dostaw bezpośrednich.

Przeprowadzono 1 kontrolę producenta wykazanego w tej grupie zakładów, wspólnie z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Podczas kontroli pobrano do badań 1 próbę szpinaku, w ramach urzędowej kontroli żywności, do badania w kierunku obecności metali szkodliwych dla zdrowia.

SKLEPY SPOŻYWCZE

W tej grupie obiektów wykazano 253 sklepy, z czego 26 to supermarkety.

W roku 2022 w nadzorowanych obiektach tej grupy, przeprowadzono łącznie 285 kontroli, w tym 26 kontroli interwencyjnych.

W celu oceny jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań 135 prób środków spożywczych, z czego zakwestionowano jakość zdrowotną 9 prób. Przyczyny kwestionowania środków spożywczych pobranych do badań w sklepach, były następujące:

- 5 prób mięsa drobiowego z uwagi na wykrycie obecności bakterii Salmonella;
- 1 próba kawy mielonej z uwagi na podwyższoną zawartość furanu i jego pochodnych;
- 2 próby podrobów drobiowych (wątroba i serca drobiowe) z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne (stwierdzenie obecności campylobacter Spp.);
- 1 próba suplementu diety - nieprawidłowe oznakowanie.

Z uwagi na niespełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości zdrowotnej zbadanych produktów, w

odniesieniu do 2 środków spożywczych dokonano zgłoszenia w systemie RASFF. We wszystkich przypadkach o wynikach badań poinformowano PPIS lub Powiatowych Lekarzy Weterynarii, na terenie których znajdowali się producenci kwestionowanych prób.

W czasie prowadzonych kontroli sanitarnych w sklepach stwierdzano następujące nieprawidłowości: niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń sprzedaży, nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń sprzedaży i wyposażenia sklepów, brak dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu; sprzedaż przeterminowanych artykułów spożywczych.

MAGAZYNY HURTOWE

Pod nadzorem PSSE w Żninie znajdowało się 27 magazynów hurtowych. Podczas prowadzonych kontroli kompleksowych do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć: niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń magazynowych, brak prowadzonej w sposób systematycznych dokumentacji z realizacji zasad bezpieczeństwa żywności w tym dotyczących kontroli warunków temperaturowych w pomieszczeniach magazynowych, brak dokumentacji zdrowotnej pracowników. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości usunięto w krótkich terminach.

Pobrano do badań w magazynach hurtowych 49 prób środków spożywczych. W dwóch przypadkach podstawą kwestionowania było przekroczenie NDP (najwyższego dopuszczalnego poziomu) pozostałości pestycydów w badanych produktach. W związku z uzyskanymi wynikami wskazującymi na niespełnienie wymagań zdrowotnych produktów wdrożono procedurę wycofania wyrobów z rynku. Produkty zgłoszono do systemu RASFF.

APTEKI

W tej grupie w roku 2022 wykazano 22 obiekty.

W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano w aptece do badań 1 próbę suplementu diety, na badanie w kierunku zawartości witamin i składników mineralnych oraz w celu oceny znakowania. Wyniki przeprowadzonych badań nie wykazały niezgodności.

PUNKTY MAŁEJ GASTRONOMII

W tej grupie w roku 2022 wykazano 70 obiektów.

Naruszenie przepisów prawa żywnościowego stwierdzano podczas 6 kontroli sanitarnych. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały: brak orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu, braki dokumentacyjne z zakresie realizacji zasad dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych oraz systemu HACCP, niewłaściwy stan zarówno sanitarny jak i techniczny pomieszczeń produkcyjnych i wyposażenia zakładów.

W jednym z punktów małej gastronomii pobrano do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych 5 próbek owoców świeżych krojonych. Badanie nie wykazało niezgodności z przepisami.

W ramach prowadzonego nadzoru w zakładach małej gastronomii dokonano 11 ocen jakości tłuszczu stosowanego do smażenia. Kontroli dokonywano przy użyciu szybkich testów paskowych. Wykonane testy, w żadnym przypadku, nie wskazywały na niewłaściwą jakość tłuszczu używanego do smażenia.

PUNKTY MAŁEJ GASTRONOMII TYMCZASOWE I RUCHOME

W roku 2022 w tej grupie wykazano 33 obiekty, przeprowadzono łącznie 16 kontroli. Część przeprowadzonych kontroli dotyczyła punktów gastronomicznych działających okresowo.

W czasie kontroli prowadzonych w tymczasowych i ruchomych punktach małej gastronomii stwierdzono następujące nieprawidłowości: brak umywalki do mycia rąk lub urządzenia pozwalającego utrzymać właściwą higienę personelu, braki dokumentacyjne. W odniesieniu do stwierdzanych w czasie kontroli nieprawidłowości wydawano doraźne zalecenia nakazując niezwłoczne ich usunięcie. Nieprawidłowości zostały usunięte w krótkim terminie.

ŻYWIENIE ZBIOROWE OTWARTE (restauracje)

Pod nadzorem PSSE w Żninie znajdowały się 21 zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje). Ze względu na ograniczone zainteresowanie usługami gastronomicznymi przez osoby indywidualne, tylko część restauracji prowadzi produkcję zaspokajającą potrzeby indywidualnych klientów. Główna działalność w obiektach restauracyjnych skoncentrowana jest na obsłudze imprez zorganizowanych, takich jak: przyjęcia I-komunijne, wesela, bankiety, bale karnawałowe i stypy. Część zakładów świadczy również usługi polegające na dostarczaniu żywności dla odbiorców zewnętrznych.

W czasie prowadzonych kontroli w 8 zakładach stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości. Do najczęściej stwierdzanych należały: pomieszczenia i sprzęt produkcyjny utrzymane w niewłaściwym

stanie sanitarno-higienicznym, niewłaściwy stan techniczny urządzeń i sprzętów, stosowanie do produkcji artykułów spożywczych przeterminowanych, niekompletna dokumentacja realizacji zasad GHP/GMP i systemu HACCP, braki w dokumentacji zdrowotnej personelu, nieprzestrzeganie wdrożonych procedur w zakresie higieny i bezpieczeństwa produkcji żywności. Nieprawidłowości usuwane były w krótkim terminie, bez konieczności wszczynania postępowania administracyjnego.

ŻYWIENIE ZBIOROWE ZAMKNIĘTE

OŚRODKI WZASOWE

Pod nadzorem PPIS w Żninie znajduje się 9 kuchni w ośrodkach wypoczynkowych. W roku 2022 skontrolowano wszystkie z działających kuchni na terenie ośrodków wczasowych.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w kuchniach ośrodków wczasowych, dotyczyły głównie: niewłaściwego stanu technicznego w jakim utrzymywano zarówno wyposażenie jak i pomieszczenia w których produkuje się środki spożywcze, braku orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników kuchni; braków w zakresie prowadzonej dokumentacji dotyczącej systemów bezpieczeństwa żywności, stosowanie do produkcji surowców przeterminowanych, niewiadomego pochodzenia oraz wykazujących niewłaściwe cechy organoleptyczne, nieprzestrzeganiu instrukcji i procedur wewnętrznych w zakresie higieny.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli usuwane w krótkim terminie, bez konieczności wydawania decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości.

STOŁÓWKI NA KOLONIACH I OBOZACH

W roku 2022 przeprowadzono kontrole sanitarne w 12 stołówkach, w tym 5 prowadzących żywienie w systemie cateringowym, zorganizowanych podczas kolonii i obozów.

W styczniu 2022r. skontrolowano trzy placówki, w których zorganizowano wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie letnim wypoczynek dla dzieci i młodzieży organizowany był między innymi na terenie ośrodków harcerskich, w placówkach szkolno-oświatowych, ośrodkach wczasowych, w ośrodkach hotelowo-restauracyjnych, na terenie gospodarstw agroturystycznych i innych obiektach okazjonalnie wykorzystywanych do organizacji wypoczynku

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli dotyczyły: braku oceny jakości wody używanej w procesie produkcji żywności oraz do celów higieniczno-sanitarnych, braku zapisów z monitoringu temperatury w miejscu przechowywania produktów łatwopsujących się. Podczas kontroli wydano doraźne zalecenia i nakazano usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w terminie niezwłocznym.

STOŁÓWKI SZKOLNE

(w tym żywienie w systemie cateringowym)

Żywnienie dzieci odbywa się w 12 (tradycyjnych – z zapleczem kuchennym) stołówkach szkolnych, a dla 15 placówek szkolnych posiłki obiadowe (w ramach dożywiania) dostarczane są w systemie cateringowym. Wszystkie stołówki szkolne w powiecie żnińskim prowadzą dość ograniczoną formę żywienia, polegającą głównie na dożywianiu. Posiłki w części finansowane są ze środków opieki społecznej i mają charakter pomocy socjalnej. Dzieciom oferowany jest najczęściej jednodaniowy ciepły posiłek.

W 2022r. w 6 placówkach szkolnych (w tym, w jednej prowadzącej żywienie w systemie cateringowym) przeprowadzono kontrole sanitarne. W czasie kontroli w stołówkach szkolnych stwierdzono nieprawidłowości, polegające m.in. na: brakach w zakresie wymaganej dokumentacji z zakresu systemów bezpieczeństwa żywności, stosowaniu do produkcji surowców przeterminowanych. Nieprawidłowości usunięto w krótkich terminach, bez konieczności wydawania decyzji administracyjnych.

Podczas kontroli w 3 placówkach szkolnych dokonano oceny żywienia w odniesieniu do przepisów określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Oceny dokonywano na podstawie udostępnionych jadłospisów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie żywienia.

STOŁÓWKI W PRZEDSZKOLACH

Na terenie działania PSSE w Żninie żywienie dzieci odbywa się w 16 placówkach przedszkolnych (12 placówek, w których posiłki przygotowywane są w stacjonarnych kuchniach oraz cztery przedszkola, w którym żywienie odbywa się w systemie cateringowym). Posiłki dla przedszkoli realizujących żywienie w systemie cateringowym przygotowywane są przez zewnętrzne zakłady gastronomiczne i dostarczane do przedszkoli.

Prowadzono 4 kontrole w kuchniach funkcjonujących na terenie przedszkoli. Zakres stwierdzanych nieprawidłowości dotyczył głównie: nieprawidłowości w zakresie przechowywania lub jakości stosowanych do produkcji surowców, niewłaściwego stanu technicznego wyposażenia w tym w zakresie materiałów z jakich wykonano sprzęty używane w produkcji, niestosowaniu się do wdrożonych instrukcji i procedur w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Podczas kontroli w 4 placówkach przedszkolnych dokonano oceny w zakresie zgodności żywienia z przepisami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Oceny dokonywano na podstawie udostępnionych jadłospisów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie żywienia.

DOMY OPIEKI SPOŁECZNEJ

Pod nadzorem PSSE w Żninie aktualnie znajduje się 7 placówek prowadzących opiekę nad osobami starszymi, chorymi lub niepełnosprawnymi. Cztery, z działających na terenie powiatu żnińskiego, domów opieki sprawują całodobową opiekę (łącznie z całodobowym wyżywieniem) nad osobami starszymi, chorymi oraz niepełnosprawnymi. Trzy placówki mają charakter domu dziennego pobytu, w którym zapewnia się posiłki w formie śniadania, obiadu i podwieczorku podopiecznym (osoby niepełnosprawne i starsze). Dla pensjonariuszy dwóch domów dziennego pobytu część posiłków (śniadanie, podwieczorek) jest przygotowywana na miejscu, a obiad dostarczany jest przez firmę cateringową.

Podczas dwóch kontroli sanitarnych przeprowadzonych w części żywieniowej domów pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości. Charakter stwierdzanych nieprawidłowości dotyczył zarówno niewłaściwego stanu technicznego wyposażenia i pomieszczeń jak i niestosowania się do opracowanych procedur postępowania w trakcie procesów związanych z produkcją żywności. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w obu przypadkach zostały usunięte w krótkich terminach, co potwierdziły przeprowadzone kontrole sprawdzające.

DOMY DZIECKA

Pod nadzorem PPIS w Żninie znajdują się pomieszczenia kuchenne w których przygotowuje się posiłki na potrzeby mieszkańców dwóch Domów Dziecka „Słoneczna Przystań” (Dom Dziecka nr 1 oraz Dom Dziecka nr 2), w miejscowości Kołdrab. W kuchni przygotowuje się posiłki zapewniające całodienne wyżywienie dla 33 mieszkańców obu Domów.

W roku 2022r. prowadzono kontrolę kompleksową zaplecza kuchennego na terenie domu dziecka. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

INNE ZAKŁADY ŻYWIENIA

W tej grupie znajduje się 15 zakładów, w tym 5 prowadzących żywienie w systemie cateringowym, podlegających kontroli PPIS w Żninie. Wśród zakładów tej grupy znajdują się:

- 2 zakłady przygotowujące śniadania i kolacje (w oparciu o gotowe produkty lub półprodukty) na potrzeby grup zorganizowanych oraz serwujące dania obiadowe (dostarczane z zakładów zewnętrznych),
- 8 obiektów w których organizowane są wyłącznie imprezy okolicznościowe, bez sprzedaży dla indywidualnego klienta;
- 3 zakłady, w których organizowane są imprezy okolicznościowe i przygotowuje się żywność na potrzeby odbiorców zewnętrznych;
- 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze (w tym jeden prowadzący żywienie w systemie cateringowym) sprawujące opiekę nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi.

Podczas kontroli przeprowadzonych w 7 skontrolowanych zakładach stwierdzono nieprawidłowości. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć: niewłaściwy stan sanitarny i techniczny sprzętów i wyposażenia oraz pomieszczeń produkcyjnych, stosowanie w procesie produkcji przeterminowanych surowców, braki w zakresie dokumentacji zarówno zdrowotnej pracowników jak i systemów bezpieczeństwa żywności, nieprawidłowości w zakresie warunków przechowywania środków spożywczych. Nieprawidłowości te zostały usunięte w trybie niezwłocznym.

ZAKŁADY USŁUG CATERINGOWYCH

W tej grupie obiektów nadzorowi podlega 5 zakładów. We wszystkich zakładach zaliczanych do tej grupy, produkowana jest żywność (wyroby gastronomiczne, ciasta) na potrzeby odbiorców zewnętrznych.

W 2022 r. w czterech zakładach tej grupy przeprowadzono kontrole sanitarne. W czasie kontroli

w dwóch zakładach, stwierdzono nieprawidłowości. Wśród nieprawidłowości najistotniejsze to: stosowanie w procesie produkcji przeterminowanych surowców, zły stan techniczny wyposażenia zakładów, niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia, brak systematycznych badań właścicielskich produkowanych w zakładzie wyrobów gastronomicznych, niewłaściwe przechowywanie surowców w tym również brak możliwości identyfikacji części surowców. Nieprawidłowości zostały usunięte w krótkim terminie, co potwierdzono w czasie przeprowadzonej kontroli sprawdzającej.

STOŁÓWKI W BURSACH I INTERNATACH

Na terenie powiatu żnińskiego funkcjonuje jedna kuchnia, w której przygotowywane są posiłki dla ok. 31 mieszkańców internatu funkcjonującego przy Zespole Szkół Niepublicznych w Gąsawie. W kuchni internatu przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, w czasie której dokonano również oceny sposobu żywienia (na podstawie jadłospisów). W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

STOŁÓWKI W ŻŁOBKACH I DOMACH MAŁEGO DZIECKA

Na terenie powiatu żnińskiego działają dwa żłobki. Jeden z nich, przystosowany został do sprawowania opieki nad maksymalnie 28 dziećmi. W żłobku tym prowadzi się żywienie w systemie cateringowym, a posiłki przygotowywane są w kuchni jednego z przedszkoli na terenie Żnina i dostarczane w opakowaniach termicznych do żłobka. Do drugiego żłobka uczęszcza grupa 58 dzieci. Jest to placówka oddana do użytku na początku 2020 r. i dysponująca własnym zapleczem kuchennym. W roku 2022 nie prowadzono kontroli sanitarnych w placówkach żłobkowych działających na terenie powiatu żnińskiego.

STOŁÓWKI W SZPITALACH

Na terenie objętym nadzorem przez PSSE w Żninie znajduje się jeden szpital: Pałuckie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Żninie przy ul. Szpitalnej 30, 88-400 Żnin. Blok żywienia szpitala w Żninie funkcjonuje w systemie cateringowym. Posiłki dla pacjentów szpitala przygotowuje i dostarcza firma zewnętrzna (dostarczająca posiłki w ramach cateringu). W Pałuckim Centrum Zdrowia w Żninie nie funkcjonują kuchenki oddziałowe.

W roku 2022 nie prowadzono na terenie szpitala w Żninie kontroli sanitarnych w zakresie dotyczącym żywienia pacjentów.

Nadzór i stan sanitarny obiektów												
Rodzaj obiektu	Liczba obiektów							Decyzje administracyjne	Liczba mandatów		Liczba próbek	
	wg ewidencji	skontrolowanych	Zakłady niskiego ryzyka	Zakłady średniego ryzyka	Zakłady wysokiego ryzyka	z wdrożonymi GMP/GHP	Z wdrożonym HACCP		razem	na kwotę	pobranych	Zdyskwalifikowanych
Wytwórnice lodów	2	2	0	0	2	2	2	0	0	-	5	0
Automaty do lodów	6	3	3	3	0	6	6	0	0	-	0	0
Piekarnie	9	6	3	2	4	9	9	3	3	400	1	0
Ciastkarnie	15	15	0	1	14	15	15	2	1	100	10	0
Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	4	3	1	3	0	2	2	0	0	-	2	0
Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	1	1	1	0	0	1	1	0	0	-	0	0
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	8	6	5	2	1	7	7	1	0	-	4	0
Wytwórnice koncentratów spożywczych	2	2	0	2	0	2	2	2	1	200	6	0
Inne wytwórnice żywności	1	1	0	1	0	1	1	2	0	-	0	0
Producenci pierwotni, RHD, dostawy bezpośrednie	698	9	686	5	7	33	0	0	0	-	12	0
Producenci żywności w warunkach domowych	6	5	0	6	0	1	1	1	0	-	0	0
Sklepy spożywcze	253	177	30	221	2	253	253	37	14	1400	135	9
Kioski	5	4	1	4	0	5	5	1	0	-	0	0
Magazyny hurtowe	27	16	11	15	1	27	27	0	0	-	49	2
Apteki	22	21	22	0	0	22	0	0	0	-	1	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	30	11	9	20	1	30	30	1	1	100	0	0
Środki transportu	96	8	62	34	0	96	0	7	0	-	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	14	0	14	0	0	14	0	0	0	-	0	0
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	126	64	26	94	6	126	126	14	6	800	5	0
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	92	57	2	82	8	92	92	8	5	400	0	0
Zakłady usług cateringowych	5	4	0	3	2	5	5	2	2	250	0	0
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	2	0	0	2	0	0	0	-	0	0
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	13	4	13	0	0	13	0	0	0	-	2	0
Ogółem	1437	421	891	498	48	764	584	81	33	3650	232	11

IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Zadania pionu Profilaktyki Zdrowotnej polegają na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. W 2022 r. realizowano w placówkach nauczania

i wychowania 5 ogólnopolskich programów edukacyjnych, 11 interwencji nieprogramowych oraz 7 wojewódzkich programów edukacyjnych.

Ogólnopolskie programy edukacyjne

1. „Trzymaj Formę!” - program promujący zbilansowaną dietę i aktywność fizyczną. Grupę docelową stanowiła młodzież oddziałów gimnazjalnych i klas V–VIII szkół podstawowych. W programie uczestniczyła Szkoła Podstawowa w Rogowie, Szkoła Podstawowa w Janowcu Wlkp., Szkoła Podstawowa Nr 2 w Barcinie, Szkoła Podstawowa w Łabiszynie, Szkoła Podstawowa w Lubostroniu, Szkoła Podstawowa w Mamliczu i Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Laskowie. Oddziaływaniem objęto 935 uczniów.

2. „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”. Cel interwencji stanowi ograniczenie zasięgu epidemii HIV/AIDS. Przeprowadzono zajęcia edukacyjno–warsztatowe dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Umieszczono posty na Facebooku PSSE. Oddziaływaniem objęto 2.085 osób (uczniowie, klienci PSSE, osoby odwiedzające Fb).

3. „Bieg po zdrowie”. Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów nt. zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Do programu przystąpiła Szkoła Podstawowa Nr 1 w Barcinie i Szkoła Podstawowa Nr 2 w Żninie. W programie uczestniczyło 88 uczniów i rodziców.

4. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Założenia interwencji realizował Zespół Szkół Branżowych i Ogólnokształcących w Łabiszynie. Uczestniczyło 142 uczniów i rodziców.

5. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Cel: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W programie uczestniczyło Przedszkole w Piechcinie, Przedszkole Nr 3 w Barcinie, Przedszkole Samorządowe w Gąsawie, Przedszkole Miejskie Nr 2 w Żninie, Przedszkole Nr 1 w Barcinie, Przedszkole Nr 2 w Barcinie, Przedszkole Niepubliczne „U Boba” w Żninie, Przedszkole Miejskie w Łabiszynie, Przedszkole Samorządowe w Janowcu Wlkp. W programie uczestniczyło 292 dzieci i ich rodziców.

Wojewódzkie programy edukacyjne

1. „Czyste powietrze wokół nas”. Cel programu: wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W programie uczestniczyło Przedszkole Miejskie Nr 2 w Żninie, Przedszkole Nr 3 w Barcinie, Przedszkole Miejskie w Łabiszynie, Przedszkole Samorządowe w Janowcu Wlkp., Przedszkole Samorządowe w Gąsawie, Przedszkole w Piechcinie, Szkoła Podstawowa w Słubowie, Szkoła Podstawowa w Świątkowie i Szkoła Podstawowa w Lubostroniu. Edukacją objęto 446 dzieci i rodziców.

2. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”. Cel programu to podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych wśród dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów klas I-III szkół podstawowych i ich rodziców. Do realizacji interwencji przystąpiło Przedszkole Miejskie w Łabiszynie i Szkoła Podstawowa w Piechcinie. Edukacją objęto 118 dzieci i rodziców.

3. „Dopalacze – trzecia strona zjawiska”. Cel: poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnego wpływu „dopalaczy” na zdrowie i życie ludzi oraz kształtowanie postawy asertywnej wobec osób proponujących ich zażycie. Do programu przystąpił Zespół Szkół w Lubostroniu, Zespół Szkół Specjalnych w Żninie i Zespół Szkół Niepublicznych w Gąsawie. Edukacją objęto 197 uczniów i rodziców.

4. „Podstępne WZW”. Cel: upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Do programu przystąpiło I Liceum Ogólnokształcące w Żninie i Zespół Szkół Niepublicznych w Gąsawie. Edukacją objęto 181 uczniów.

5. „Znamie! Znam je?”. Cel: upowszechnienie wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Do programu przystąpiło I Liceum Ogólnokształcące w Żninie i Zespół Szkół Niepublicznych w Gąsawie. Edukacją objęto 321 uczniów.

6. „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”. Cel: zdobycie przez uczniów wiedzy na temat stresu i podstawowych sposobów radzenia sobie ze stresem. Program realizował Zespół Szkół Branżowych i Ogólnokształcących w Łabiszynie i Zespół Szkół Niepublicznych w Gąsawie. Oddziaływaniem objęto 246 rodziców i uczniów.

7. „Dobre sposoby na zakaźne choroby”. Celem programu jest zdobycie przez uczniów wiedzy dotyczącej profilaktyki chorób zakaźnych. Do programu przystąpiły: Szkoła Podstawowa Nr 1 w Żninie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gorzycach, Szkoła Podstawowa w Łabiszynie, Zespół Szkół w Barcinie, Szkoła Podstawowa Nr 5 w Żninie, Szkoła Podstawowa w Mamliczu, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Żninie, Szkoła Podstawowa w Janowcu Wlkp., Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Gościeszynie, Przedszkole Miejskie Nr 1 w Żninie, Przedszkole w Piechcinie, Przedszkole Nr 3 w Barcinie, Przedszkole Miejskie Nr 2 w Żninie, Przedszkole Nr 1 w Barcinie, Przedszkole Samorządowe w Gąsawie. Programem objęto 1757 uczniów i rodziców.

Interwencje nieprogramowe

1. „Światowy Dzień Zdrowia”. W 2022 r. obchodzony był pod hasłem „Nasza planeta, nasze zdrowie”. Opublikowano posty na Facebooku PSSE oraz zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w siedzibie PSSE. Oddziaływaniem objęto 231 osób.

2. „Światowy Dzień Bez Tytoniu ”. Cel: zmniejszenie rozpowszechniania palenia tytoniu. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Żninie oraz utworzono punkt informacyjno-edukacyjny w miejscu ogólnodostępnym PSSE. Edukacją objęto 70 osób.

3. „Profilaktyka chorób pasożytniczych – owsica, wszawica, świerz”. Cel interwencji to ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Przedsięwzięcie realizowało Przedszkole Niepubliczne „U Boba” w Żninie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bożejewicach i Szkoła Podstawowa w Piechcinie. Oddziaływaniem objęto 237 dzieci i rodziców.

4. „Światowy Dzień Rzucania Palenia”. Cel przedsięwzięcia to zmniejszenie rozpowszechniania palenia tytoniu. Umieszczono posty na Facebooku PSSE oraz zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w siedzibie PSSE. Oddziaływaniem objęto 257 osób.

5. „Bezpieczne wakacje”. Celem głównym interwencji jest zapewnienie bezpiecznego i zdrowego wypoczynku w okresie wakacyjnym. Przeprowadzono prelekcję, pogadanki dla uczestników letniego wypoczynku nt. zasad zdrowego żywienia, chorób odkleszczowych, profilaktyki uzależnień i zasad bezpiecznego opalania się. Umieszczono posty na Fb PSSE, utworzono punkt informacyjno-edukacyjny w PSSE. Interwencją objęto 956 osób.

6. „Stop dopalaczom”. Cel interwencji to ograniczenie używania środków zastępczych „dopalaczy”, wśród ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne w szkołach, umieszczono fotorelację z zajęć na Facebooku PSSE. Oddziaływaniem objęto 1464 osoby.

7. „Szczepienia ochronne”. Cel: promocja szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym. Opublikowano posty na Facebooku PSSE, przekazano materiały edukacyjne w języku ukraińskim do wszystkich podmiotów leczniczych i miejsc pobytu uchodźców z Ukrainy na terenie Powiatu. Interwencją objęto 1688 osób.

8. „Bezpieczne ferie”. Cel interwencji to zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynku zimowego. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczestników wypoczynku dotyczące zasad kształtowania zdrowego stylu życia, bezpiecznego uprawiania sportu w warunkach zimowych, wskazówki nt. ubioru zimowego, niebezpieczeństw wynikających z używek (alkohol, tytoń, środki zastępcze), zabezpieczania skóry przed mrozem i promieniowaniem UV, postępowania w przypadku odmrożeń, udzielania pierwszej pomocy i profilaktyki chorób zakaźnych. Interwencją objęto 151 dzieci i młodzieży.

9. „Przyjazny tornister”. Celem interwencji jest profilaktyka wad postawy oraz kształtowanie prawidłowej postawy ciała. Do realizacji interwencji przystąpiła Szkoła Podstawowa Nr 2 w Żninie. Oddziaływaniem objęto 40 dzieci i rodziców.

10. „Kampania EFSA. Wybieraj bezpieczną żywność”. Cel: zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE i zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla rodziców dzieci uczęszczających do Przedszkola Miejskiego Nr 2 w Żninie. Umieszczono posty na Facebooku PSSE. Działaniami objęto 335 osób.

11. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”. Celem akcji jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków oraz zwiększenie świadomości, jakim zagrożeniem jest zjawisko antybiotykoodporności. Opublikowano posty na Fb PSSE oraz utworzono punkt informacyjno – edukacyjny w siedzibie PSSE. Interwencją objęto 127 osób.

X. Podsumowanie i wnioski

Działalność kontrolna PSSE w Żninie w 2022 roku

Wyszczególnienie			Wykonane oznaczenia		Liczba pobranych próbek	Kontrole wizytacje	Decyzje		Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych
			chemiczne	fizyczne			merytoryczne	płatnicze					
Ogółem			10	1415	296	6595	317	250	82	5	0	42	5200
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	higiena	komunalna	10	91	64	195	73	42	16	1	-	5	600
		żywności, żywienia i przedmiotów użytku	-	-	232	634	208	148	4	1	-	33	3650
		pracy	-	-	-	54	21	20	3	1	-	3	650
		dzieci i młodzieży	-	1324	-	85	0	1	0	0	-	0	0
	epidemiologia		-	-	-	5584	15	0	0	2	-	1	300
	zapobiegawczy nadzór sanitarny		-	-	-	18	-	39	59	-	-	-	-
	środki zastępcze		-	-	0	1	0	0	0	0	-	0	0
	oświata zdrowotna i promocja zdrowia		-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-

W 2022 r. sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych powiatu żnińskiego była stabilna. Oprócz zachorowań na COVID-19 nie wystąpiły choroby niebezpieczne i wysoce zakaźne oraz inne przywlekane z zagranicy, stanowiące szczególne zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Nie wystąpiły wśród dzieci zachorowania na odrę, poliomyelitis, błonicę, tężec, Haemophilus influenzae typu b, Streptococcus pneumoniae, WZW B, co było konsekwencją realizowanych w wysokim stopniu szczepień ochronnych.

Bardzo dobra była sytuacja epidemiologiczna świnki, różyczki i krztuśca, niska zapadalność na te jednostki chorobowe jest następstwem wysokiej realizacji obowiązkowej profilaktyki szczepiennej przeciw tym jednostkom chorobowym.

Odnotowano znaczny skok zachorowań na ospę wietrzną, jednak pomijając rok 2021 – rok pandemii i ograniczenia kontaktów między dziećmi, w odniesieniu do roku 2020 zapadalność była niższa o 76,32.

Wśród chorób zakaźnych najwięcej zachorowań w roku 2022, podobnie jak w roku 2021 zarejestrowano w związku z zakażeniem SARS-Cov-2 i dotyczyło Covid-19. Jednak w stosunku do roku 2021 zaobserwowano spadek tych zachorowań oraz hospitalizacji.

Zmalała wyszczepialność dzieci i młodzieży, w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie żnińskim, przeciw WZW B, hemofilus influenze i pneumokokom. Natomiast w zakresie pozostałych czynników chorobotwórczych wyszczepialność wzrosła lub pozostała na zbliżonym poziomie (gruźlica).

Zmalała liczba zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP), które odnotowano zarówno wśród dzieci w ramach realizacji Programem Szczepień Ochronnych jak i osób dorosłych szczepionych w ramach Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19.

Liczba rodziców uchylających się od szczepień ochronnych utrzymuje się na podobnym poziomie co w roku 2021. Wobec prawnych opiekunów uchylających się od obowiązku poddania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym prowadzone były działania edukacyjne i administracyjne, zmierzające do wyegzekwowania obowiązku szczepień.

W 2022 roku wszystkie wodociągi dostarczały wodę o jakości odpowiadającej Rozporządzeniu. Jedynie w wodzie z 7 wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żninie stwierdził brak przydatności wody z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne. Przedmiotowe sytuacje były incydentalne, krótkotrwałe i nie wpłynęły na ocenę roczną jakości wody.

Jakość wody w kąpieliskach spełniała wymagania określone w przepisach prawa. Jedynie w przypadku kąpieliska zlokalizowanego na Jeziorze Małym Żnińskim, wykonane badania wody pod koniec sierpnia wykazały przekroczenie wskaźnika mikrobiologicznego tj. bakterii *Escherichia coli*. W związku z tym 24 sierpnia 2022 r. PPIS w Żninie wprowadził tymczasowy zakaz kąpieli.

Stan większości obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń.

Aktualnie wszystkie nadzorowane podmioty wykonujące działalność leczniczą spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 402).

Środowisko pracy w kontrolowanych zakładach w zakresie występujących zagrożeń i uciążliwości nie uległo znaczącym zmianom.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, jak i podczas wypoczynku dzieci i młodzieży nie budziły zastrzeżeń.

Nieprawidłowości stwierdzane w obiektach produkcji, obrotu żywnością, jak i żywienia zbiorowego świadczą o konieczności prowadzenia dalszych działań z zakresu nadzoru nad przestrzeganiem przepisów sanitarnych oraz procedur zapewniających właściwą jakość zdrowotną żywności i żywienia.

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Żninie**

Tadeusz Kosiara